

Aastaaruanne

2010

Kommenteeritud kokkuvõte

EUROOPA
ANDMEKAITSEINSPEKTOR

Aastaaruanne

2010

Kommenteeritud kokkuvõte

**Europe Direct on teenistus, mis aitab leida vastused
Euroopa Liitu puudutavatele küsimustele**

Tasuta infotelefon: (*)

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Teatud juhtudel ei võimalda mobiilsideoperaatorid helistamist
00 800 numbritele või on need kõned tasulised.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saate internetist Europa serverist (<http://europa.eu>).

Kataloogimisandmed on väljaande lõpus.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2011

ISBN 978-92-95073-83-8

doi:10.2804/2299

© Euroopa Liit, 2011

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

SISSEJUHATUS

Käesolev dokument on Euroopa Andmekaitseinspektori (EDPS) aastaaruande 2010 kommenteeritud kokkuvõte. Aruanne hõlmab 2010. aastat, mis oli Euroopa Andmekaitseinspektori kui uue sõltumatu järelevalveasutuse tegevuse kuues täisaasta. Andmekaitseinspektori tegevuse eesmärk on tagada, et ELi institutsioonid ja asutused austaksid füüsiliste isikute isikuandmete töötlemisel nende põhiõigusi ja vabadusi ning eriti nende eraelu puutumatust. Samuti hõlmab aruanne nii andmekaitseinspektor Peter Hustinx kui ka andmekaitse aseinspektor Giovanni Buttarelli viieaastase ametiaja teist aastat.

Vastavalt määrusele (EÜ) nr 45/2001¹ (edaspidi „määrus“) on Euroopa Andmekaitseinspektori põhitegevusalad järgmised:

- jälgida ja tagada, et ELi institutsioonid ja asutused järgiks isikuandmeid töödeldes määruse sätteid (**järelevalve**);
- nõustada ELi institutsioone ja asutusi kõikides küsimustes, mis on seotud isikuandmete töötlemisega. See hõlmab nõustamist õigusakti ettepanekute osas ja isikuandmete kaitset mõjutavate uute arengute jälgimist (**nõustamine**);

- teha koostööd riiklike järelevalveasutustega ning ELi endise nn kolmanda samba järelevalveasutustega, et muuta isikuandmete kaitse järjepidevamaks (**koostöö**).

See aasta on olnud andmekaitsealase põhiõiguse jaoks taas väga oluline. Lissaboni lepingul, mis tagab ELi kõikides poliitikavaldkondades igakülgselt andmekaitsele kindla õigusliku aluse, on olnud üha märgatavam mõju. ELi andmekaitse õigusraamistiku läbivaatamine on andmas tulemusi ja muutub aina tähtsamaks. Kahes poliitika põhiprogrammis – Stockholmi programmi vabaduse, turvalisuse ja õiguse teemad ning digitaalarengu tegevuskava, mis on Euroopa 2020. aasta strateegia nurgakivid, – tõuseb esile andmekaitse kui mõlema valdkonna seaduslikkuse ja tõhususe väga oluline komponent.

Euroopa Andmekaitseinspektor on olnud nende eri valdkondadega väga tihedalt seotud ning on seda ka edaspidi. Peale selle on Euroopa Andmekaitseinspektori kui sõltumatu järelevalveasutuse rolli kindlustanud tema pädevuse kasutamine kõikides peamistes tegevusvaldkondades, mis kinnitab organisatsiooni täielikku adekvaatsust. Nii on saavutatud märkimisväärset edu ELi institutsioonides ja asutuste järelevalves, kui need töötlevad isikuandmeid, samuti uute poliitikavaldkondade ja õigusmeetmete alases nõustamistegevuses ning tihedas koostöös teiste järelevalveasutustega, et tagada andmekaitse järjepidevus.

¹ Määrus (EÜ) nr 45/2001, 18. detsember 2000, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta, EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

2010. AASTA TULEMUSED

Suurem osa 2009. aastal seatud järgmistest põhieesmärkidest on täielikult või osaliselt täidetud.

- **Andmekaitseametnike võrgustiku toetamine**

Euroopa Andmekaitseinspektor jätkas andmekaitseametnike kindlat toetamist ning julgustas neid vahetama oskusteavet ja parimaid tavasid. Andmekaitseametnikud töötasid võrgustiku raames välja määruse (EÜ) nr 45/2001 alusel tegutsevate ELi institutsioonide ja asutuste andmekaitseametnike kutsestandardid. Euroopa Andmekaitseinspektor saatis kõikide institutsioonide ja asutuste juhtidele kirja, milles kiitis heaks andmekaitseametnike kutsestandardid ning rõhutas nende ametnike tähtsust määruuses sätestatud andmekaitse-eeskirjadele vastavuse saavutamisel.

- **Eelkontrolli roll**

Euroopa Andmekaitseinspektor on enamiku institutsioonide ja asutuste olemasolevate töötlustoimingute eelkontrolli peaaegu lõpule viinud ning pannud järjest rohkem rõhku soovitude elluviimise jälgimisele. Sel aastal lõpetati 137 juhtumit. Erilist tähelepanu pöörati asutuste tavapärase töötlustoimingute eelkontrollile ning nende juhtumite käsitlemisele ühiste arvamuste kaudu.

- **Horizontaalsed suunised**

ELi institutsioonides ja asutustes nõuete täitmise ning eelkontrollimenetluste ühtlustamise tagamiseks andis Euroopa Andmekaitseinspektor välja halduspäringuid, distsiplinaarmenetlusi ja videovalvet käsitlevad suunised.

- **Inspekteerimispehõhimõtted**

2010. aastal jätkas Euroopa Andmekaitseinspektor eelmiste kontrollimiste järelmeetmeid. Peale selle kontrollis Euroopa Andmekaitseinspektor Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskust Ispras. 2010. aasta detsembris avaldas Euroopa Andmekaitseinspektor terviklikud põhimõtted nõuetele vastavuse jälgimise ja andmekaitse-eeskirjade täitmise kohta institutsioonides ja asutustes.

- **Nõustamise ulatus**

Euroopa Andmekaitseinspektor avaldas uute õigusakti ettepanekute kohta arvukalt arvamusi ja märkusi – 19 arvamust ja 7 ametlike märkuste kogumit –, vaadates süstemaatiliselt läbi asjakohased teemad ja prioriteedid, ning tagas piisavad järelmeetmed. Eritähelepanu alla võeti Stockholmi programmi rakendamise tegevuskava.

- **Õigusraamistiku läbivaatamine**

Eri vahendeid kasutades nõudis Euroopa Andmekaitseinspektor mitmel korral, et kaasaegse, tervikliku, kõiki ELi poliitikavaldkondi hõlmava andmekaitse õigusraamistiku välja töötamisel kasutataks tegusat lähenemisviisi, mis tagab tõhusa kaitse tegelikkuses ja annab õiguskindluse paljudeks aastateks. Euroopa Andmekaitseinspektori vaateid kajastas 2011. aasta jaanuaris avaldatud arvamus.

- **Digitaalarengu tegevuskava**

Nõustamisel keskendus Euroopa Andmekaitseinspektor isikuandmete tõhusa kaitse peamistele ülesannetele. See tähendab õige tasakaalu tagamist

turvalisuse vajaduse ja andmekaitse vahel, kui tegeldakse tehnoloogiliste arengute ning käsitletakse ülemaailmsete andmevoogude mõjusid. Komisjoni digitaalarengu tegevuskavale pöörati erilist tähelepanu 2010. aasta märtsis vastuvõetud arvamuses, milles arendatakse edasi eraelu puutumatusse põhimõtet.

- **Teavitustegevus**

Euroopa Andmekaitseinspektor jätkas teabevahetuse ja teabevahendite kvaliteedi parandamist ja efektiivsuse suurendamist. Suurim edasimineku selles valdkonnas oli trükisõnas ja teabevahetuses saksa keele kasutuselevõtt kolmanda keelena inglise ja prantsuse keele kõrval.

- **Sisemine töökorraldus**

Euroopa Andmekaitseinspektori sekretariaadi töö korraldati ümber, et tagada selgemad vastutusala ning eri rollide ja ülesannete tulemuslikum ja tõhusam täitmine. Uues töökorralduses tagab direktor põhimõtete rakendamise ja viies eri sektoris toimivate tegevuste horisontaalse koordineerimise. Uus organisatsiooni struktuur on avaldatud veebilehel.

- **Ressursside haldamine**

2010. aastal suurenes märkimisväärselt Euroopa Andmekaitseinspektori töötajate arv. Koos sisemise töökorralduse muutmisega oli vaja uusi jõupingutusi kavandamises, sisemenetlustes ja eelarve täitmises.

Mõned Euroopa Andmekaitseinspektori 2010. aasta põhinäitajad

→ **võeti vastu 55 eelkontrollil põhinevat arvamust**, mis käsitlesid terviseandmeid, töötajate hindamist, värbamist, ajahaldust, taustauuringuid, telefonikõnede lindistamist, tulemuslikkuse hindamise vahendeid

→ **saadi 94 kaebust, neist 25 tunnistati vastuvõetavaks**

Väidetavate rikkumiste põhiliigid: andmete konfidentsiaalsuse rikkumine, üleliigsete andmete kogumine või andmete ebaseaduslik kasutamine vastutava töötaja poolt.

- **lahendati 10 juhtumit**, mille puhul Euroopa Andmekaitseinspektor ei täheldanud andmekaitse-eeskirjade rikkumist

- **tuvastati 11 andmekaitsereeglite rikkumise juhtumit**

→ **35 nõustamist haldusmeetmete kohta**. Nõu anti väga erinevates õiguslikes küsimustes, mis olid seotud isikuandmete töötlemisega ELi institutsioonides ja asutustes

→ **tehti 1 kohapealne inspekterimine**

→ **avaldati 2 suunist** halduspäringute, distsiplinaarmenetluste ja videovalve kohta

→ **koostati 19 õiguslikku arvamust** algatuste kohta vabaduse, turvalisuse ja õiguse, tehnoloogiliste arengute, rahvusvahelise koostöö ja andmeedastuse, maksustamise ja tolli valdkonnas

→ **avaldati 7 ametlike märkuste kogumit**, muu hulgas Frontexi määruse muutmise, avatud interneti ja võrgu neutraalsuse, siseturu infosüsteemi, turvaskannerite ja rahvusvaheliste andmevahetuslepingute kohta

→ **korraldati 3 Eurodaci järelevalve kooskõlastusrühma koosolekut**, mille tulemusel käivitati uus kooskõlastatud kontroll ning ettevalmistused täielikuks turvaauditiks

→ **värvati 12 uut ametnikku**

JÄRELEVALVE JA JÕUSTAMINE

Euroopa Andmekaitseinspektori üks põhiülesanne on teostada sõltumatut järelevalvet Euroopa institutsioonides ja asutustes tehtavate töötlemistoimingute üle. Õigusraamistikuks on andmekaitsemäärus (EÜ) nr 45/2001, milles on sätestatud mitmed andmetöötajate kohustused ning mitmed nende isikute õigused, kelle isikuandmeid töödeldakse.

Töötlemistoimingute eelkontroll oli järelevalvealases tegevuses endiselt peamine ka 2010. aastal, ent Euroopa Andmekaitseinspektor töötas välja ka teisi järelevalve vorme, nagu kaebustega tegelemine, kontrollid, haldusmeetmete alane nõustamine ja temaatilised suunised.

Eelkontrollid

Määruses (EÜ) nr 45/2001 on sätestatud, et Euroopa Andmekaitseinspektor peab eelnevalt kontrollima kõiki isikuandmete töötlemistoiminguid, mis võivad kätkeda konkreetset ohtu andmesubjektide õigustele ja vabadustele. Seejärel otsustab Euroopa Andmekaitseinspektor, kas töötlemine on määrusega kooskõlas.

2010. aastal väljendas Euroopa Andmekaitseinspektor **55 eelkontrollil põhinevat arvamust** standardsete haldustoimingute kohta, nagu töötajate hindamine, värbamine ja edutamine, kuid ka põhitegevuste kohta, nagu varajase hoiatuse ja reageerimise süsteem nakkushaigusi käsitlevaks teabevahetuseks. Arvamused avaldatakse Euroopa

Andmekaitseinspektori veebilehel ning nende täitmist jälgitakse pidevalt.

Nõuetele vastavuse jälgimine

Süsteemiliselt jälgitakse määruse täitmist ELi institutsioonides ja asutustes, võrreldes kõikide ELi institutsioonide ja asutuste tulemusnäitajaid.

2009. aasta kevadel käivitatud üldise järelevalve teostamise järel on Euroopa Andmekaitseinspektor jätkuvalt jälginud andmekaitse-eeskirjade ja -põhimõtete täitmist asjaomastes institutsioonides ja asutustes. Järgmine üldise järelevalve periood (2011. aasta kevad) algab 2011. aasta alguses.

Sihipäraseid seiretoiminguid tehti ka konkreetsetes institutsioonides või asutustes, mille nõuetele vastavuse taseme tõttu oli Euroopa Andmekaitseinspektor pärast järelevalve läbiviimist mures. Mõned toimingud põhinesid kirjavahetusel, teised viidi ellu vastavat asutust külastades. 2010. aastal tegi Euroopa Andmekaitseinspektor kaks sellist visiiti. Euroopa Andmekaitseinspektor käis konkreetsete punktide nõuetele vastavuse kinnitamiseks kohapeal inspekteerimas ka Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskust Ispras.

Kaebused

Vastavalt andmekaitsemäärusele on Euroopa Andmekaitseinspektori üks põhiülesandeid kaebuste kuulamine ja uurimine ning kaebuse põhjal või omal algatusel uurimise tegemine.

2010. aastal sai Euroopa Andmekaitseinspektor **94 kaebust**, neist **25** tunnistati **vastuvõetavaks**. Paljud vastuvõetamatud kaebused käsitlesid liikmesriigi tasandi probleeme, mis ei kuulu Euroopa Andmekaitseinspektori pädevusse.

Vastuvõetavad kaebused olid enamasti väidetavate rikkumiste kohta seoses andmetele juurdepääsuga ning andmete parandamise, väärkasutuse, üleliigse kogumise ja kustutamisega. **11 juhtumi** puhul jõudis Euroopa Andmekaitseinspektor järeldusele, et **andmekaitse-eeskirju on rikutud**.

Suurem osa (80%) 2010. aastal esitatud vastuvõetavatest kaebustest oli suunatud **Euroopa Komisjoni** vastu, sealhulgas **Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF)** ja **Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO)** vastu. See on ootuspärane, sest komisjon töötleb isikuandmeid teistest ELi institutsioonidest ja asutustest rohkem. OLAFi ja EPSOga seotud kaebuste suhteliselt suurt arvu võib põhjendada nende asutuste tegevuse laadiga.

Nõustamine haldusmeetmete kohta

Anti nõu haldusmeetmete kohta, mille olid kavanud ELi institutsioonid ja asutused seoses isikuandmete töötlemisega. Tõstatati väga erinevaid küsimusi, sealhulgas rahvusvaheline andmete edastamine, juurdepääs teabe edastaja identiteedile, e-posti ja e-seire sisekasutus.

Horisontaalsed suunised

Euroopa Andmekaitseinspektor võttis vastu **suunised** halduspäringute, distsiplinaarmenetluste ja videovalve kohta.

Nõuetele vastavus ja jõustamispoliitika

2010. aasta detsembris võttis Euroopa Andmekaitseinspektor vastu poliitika dokumendi „Monitoring and Ensuring Compliance with Regulation (EC) 45/2001“ (Määrusele (EÜ) 45/2001 vastavuse jälgimine ja tagamine). Dokumendis sätestatakse raamistik, mille alusel Euroopa Andmekaitseinspektor jälgib ja hindab andmekaitse-eeskirjadele vastavust ning tagab vastavuse ELi halduses. Selles selgitatakse Euroopa Andmekaitseinspektori erinevate **jõustamispädevuste** olemust ning kirjeldatakse põhjusi ja ajendeid mis tahes ametitoimingu algatamiseks.

NÕUSTAMINE

Euroopa Andmekaitseinspektor nõustab andmekaitseküsimustes Euroopa Liidu institutsioone ja asutusi väga mitmesugustes poliitikavaldkondades. Selline nõustav roll on seotud uute õigusakti ettepanekutega ja teiste algatustega, mis võivad mõjutada isikuandmete kaitset ELis. Tavaliselt antakse nõu ametliku arvamuse vormis, ent Euroopa Andmekaitseinspektor võib anda juhiseid ka märkuste või tegevuskavadena. Ühtlasi jälgitakse andmekaitset mõjutavat tehnoloogia arengut.

Põhisuundumused

2010. aastal tegi komisjon märkimisväärseid edusamme uue ja **kaasaegse Euroopa andmekaitse õigusraamistiku** suunas. Lõpule viidi 2009. aastal alustatud avalik nõustamine ning sellele lisandus sihipärasem, mitme peamise sidusrühmaga konsulteerimine. 2010. aasta novembris andis komisjon välja teatise, milles sätestatakse terviklik lähenemine isikuandmete kaitsele Euroopa Liidus ning määratakse kindlaks kehtivate eeskirjade läbivaatamise peamised prioriteedid ja põhieesmärgid.

Euroopa Andmekaitseinspektor pööras kogu 2010. aastal erilist tähelepanu läbivaatamisprotsessile ja väljendas arvamust mitmel moel. Kohe pärast teatise ilmumist andis Euroopa Andmekaitseinspektor *ad hoc* pressikonverentsi, et väljendada avalikult oma arvamust uue õigusraamistiku kohta. Seal rõhutas Euroopa Andmekaitseinspektor läbivaatamise olulisust, mida ta nimetas väga hästi ajastatuks, ning

esitas uue õigusraamistiku põhipunktide kohta oma seisukohad.

2010. aastal tegi komisjon suuri pingutusi, et täita **Stockholmi programmi**, mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu 2009. aasta detsembris ning millega tagatakse avatud ja turvaline, kodanikku teeniv ja kaitsev Euroopa. Programm määratleb vabaduse, turvalisuse ja õigusvaldkonna õigusliku ja tegevusliku planeerimise strateegilised suunised ning selles keskendutakse kodanike huvidele ja vajadustele.

Oluline tulemus 2010. aastal oli ka komisjoni teatise avaldamine **Euroopa digitaalarengu tegevuskava** kohta, mille eesmärk oli määrata ELi prioriteedid interneti ja digitaaltehnoloogiate valdkonnas. Paljud neist infotehnoloogilistest algatustest soodustavad Euroopa 2020. aasta strateegia kohaselt arukat majanduskasvu. Need ja teised tehnoloogia arenguga seotud algatused on andmekaitse seisukohast olulised ning Euroopa Andmekaitseinspektor jälgis neid teraselt.

Euroopa Andmekaitseinspektori arvamused ja põhiprobleemid

Euroopa Andmekaitseinspektor jätkas oma üldise **nõustamispoliitika** elluviimist ja koostas eri teemadel rekordilised **19 õiguslikku arvamust**. Selline poliitika võimaldab ka ennetavalt tegutseda, sest hõlmab konsulteerimiseks esitatavate õigusakti ettepanekute regulaarset läbivaatamist ning mitteametlike märkuste tegemist õigusakti ettepanekute ettevalmistamise käigus. Enamikule Euroopa

Andmekaitseinspektori arvamustest järgnes arutelu parlamendis ja nõukogus.

Seoses **vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnaga** jälgis Euroopa Andmekaitseinspektor tähelepanelikult mitut algatust, mis on otseselt seotud **Stockholmi programmi** täitmisega. Muu hulgas tegeles Euroopa Andmekaitseinspektor kriitiliste andmekaitseprobleemidega ELi sisejulgeoleku strateegias, teabehalduses, ELi terrorismivastase võitluse poliitikas ning Frontexi ja Eurodaci määrustes. Kokkuvõttes on Euroopa Andmekaitseinspektori tegevuskavas olnud esmase tähtsusega Stockholmi programmist tulenevad arengusuunad ja need jäävad tulipunkti ka edaspidi.

Euroopa Andmekaitseinspektor tegeles intensiivselt ka **eraelu puutumatus ja tehnoloogiliste arengusuundade vaheliste kokkupuutepunktidega**. 2010. aasta märtsis võttis Euroopa Andmekaitseinspektor ELi digitaalarengu tegevuskava osana vastu arvamuse usalduse edendamise kohta infoühiskonnas andmekaitse ja eraelu puutumatus soodusta-

mise kaudu. Ta tegeles ka mitmel moel algatustega, mis on seotud interneti ja võrgu neutraalsusega, andmete säilitamise direktiivi läbivaatamisega, elektroonikaromude direktiivi, Euroopa Võrgu- ja Infoturbeameti määruse ning e-õigusega.

Euroopa Andmekaitseinspektor nõustas **turvalisuse ja õiguskaitse valdkonna rahvusvahelise koostöö** mitut algatust, nagu ELi ja USA rahvusvaheline leping isikuandmete kaitse ja teabe jagamise kohta õiguskaitse eesmärkidel ning finantsandmete vahetuse leping terroristide rahastamise jälgimise programmi (TFTP II) raames. Ta tegeles ka võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepinguga (ACTA) ja broneeringuinfo vahetamise lepingutega.

Euroopa Andmekaitseinspektor sekkus ka teistes valdkondades, nagu **maksustamine ja toll** (sh halduskoostöö maksustamise alal ja rahvusvaheline tollikoostöö), suuremahulised andmevahetused **siseturu infosüsteemi** kontekstis, **turvaskannerite** kasutamine lennujaamades ja mitu kohtuasja seoses **üldsuse juurdepääsu ja andmekaitsega**.

KOOSTÖÖ

Euroopa Andmekaitseinspektor teeb koostööd teiste andmekaitseasutustega, et edendada ühetaolist andmekaitset kogu Euroopas. Selline koostöö laieneb ka ELi endise nn kolmanda samba raames asutatud järelevalveasutustele ja hõlmab ka suuremahulisi infotehnoloogiasüsteeme.

Euroopa andmekaitseasutuste vahelise koostöö peamine platvorm on **artikli 29 alusel loodud andmekaitse töörühm**. Euroopa Andmekaitseinspektor osaleb töörühma tegevuses ning töörühmal on oluline roll andmekaitse direktiivi ühetaolisel kohaldamisel. Euroopa Andmekaitseinspektor ja artikli 29 alusel loodud töörühm on teinud tõhusat koostööd väga paljudes küsimustes, eelkõige andmekaitse direktiivi rakendamisel ja direktiivi mõnede põhisätete tõlgendamisel. Euroopa Andmekaitseinspektor on teinud aktiivselt kaastööd paljudes valdkondades, nagu seoses arvamustega „vastutava andmetöötleva“ ja „volitatud andmetöötleva“ mõistete, vastutavuse põhimõtte ning kohaldatava õiguse kohta.

Samuti osales Euroopa Andmekaitseinspektor endise kolmanda samba küsimustega tegeleva nõuandva **politsei- ja õigusosalase töörühma** koosolekutel ja tegevustes.

Koostöö alal on Euroopa Andmekaitseinspektori üks kõige olulisem ülesanne seotud süsteemiga **Eurodac**, kus ta jagab oma järelevalvekohustusi riiklike

andmekaitseasutustega. 2010. aastal alustas Eurodac'i järelevalve kooskõlastusrühm ettevalmistusi täielikuks turvaauditiks, mida andmekaitseasutused teostavad nii riiklikul kui ka kesksel (Euroopa Liidu) tasandil. 2010. aasta lõpus alustati uue kooskõlastatud inspekteerimisega, mille tulemusi on oodata 2011. aastal.

Seoses **Tolliinfosüsteemi (CIS)** järelevalvega võttis CISi järelevalve kooskõlastusrühm vastu töökordaldu eeskirjad, mis reguleerivad selle edaspidist tööd, ning arutas võimalikke tegevusi aastateks 2011–2012, et tagada süsteemis igakülgne andmekaitse järelevalve.

Euroopa Andmekaitseinspektor jätkas tihedat koostööd asutustega, mis on rajatud **ELi suuremahuliste IT-süsteemide ühisjärelevalve** teostamiseks.

Tähelepanu äratamiseks jätkati koostööd **teiste rahvusvaheliste foorumitega**, eriti Euroopa ning rahvusvahelisel andmekaitse ja eraelu puutumatuse volinike konverentsidel, mis toimusid vastavalt Prahas ja Jeruusalemmas.

Samuti korraldas Euroopa Andmekaitseinspektor koostöös Firenze Euroopa Ülikooliga õpikoja **andmekaitse** kohta **rahvusvahelistes organisatsioonides**. Õpikojas käsitleti rahvusvaheliste organisatsioonide kogetavaid eri probleeme nende püüdlustes tagada andmekaitse hea tase olukordades, mis on sageli keerulised ja ilma selge õigusliku aluseta.

2011. AASTA PÕHIEESMÄRGID

2011. aastaks on valitud järgmised eesmärgid.

Järelevalve ja jõustamine

- Teadlikkuse suurendamine

Euroopa Andmekaitseinspektor kulutab jätkuvalt aega ja ressursse, et anda nõu ja juhiseid andmekaitsega seotud küsimustes. Teadlikkuse suurendamine toimub valitud teemadel suunisdokumentidena ja õpikodade või interaktiivsete seminaridena, mille kaudu Euroopa Andmekaitseinspektor esitab oma seiskoha konkreetses valdkonnas.

- Eelkontrolli roll

Arvestades, et mahajäämus *ex-post* eelkontrollides on peaaegu kõrvaldatud, keskendub Euroopa Andmekaitseinspektor uute töötlustoimingute tagajärgede analüüsimisele. Endiselt tähtsale kohale jääb eelkontrollil põhinevates arvamustes antud soovitude elluviimine ja piisavate järelmeetmete tagamine.

- Järelevalve ja aruandlus

Euroopa Andmekaitseinspektor jätkab andmekaitseeskirjade rakendamise jälgimist ELi institutsioonides ja asutustes, algatades nii üldise järelevalve (2011. aasta kevadel) kui ka sihipärased järelevalvetoimingud konkreetsetes institutsioonides ja asutustes, kus on probleeme nõuetele vastavusega.

- Inspekteerimine

Kohapealseid inspekteerimisi tehakse juhtudel, kui Euroopa Andmekaitseinspektoril on mõjuvad põhjused oletada, et vastavuse tagamise mehhanism on peatatud. Tegemist on viimase etapiga enne ametlike täitemeetmete võtmist. Inspekteerimised ja auditid tehakse ka Euroopa Andmekaitseinspektori pädevusalasse jäävate suuremahulistes IT-süsteemides.

Poliitika ja nõustamine

- Nõustamise ulatus

Euroopa Andmekaitseinspektor avaldab ka edaspidi õigeaegseid arvamusi või märkusi uute õigusakti ettepanekute kohta ning tagab kõikides asjaomastes valdkondades piisavad järelmeetmed. Eritähelepanu pööratakse ELi andmekaitse õigusraamistiku läbivaatamisele, Stockholmi programmi rakendamisele ja algatustele tehnoloogia valdkonnas.

- ELi andmekaitse õigusraamistiku läbivaatamine

Euroopa Andmekaitseinspektor peab esmatähtsaks ELi andmekaitse tervikliku õigusraamistiku väljatöötamist. Ta avaldab õigusliku arvamuse komisjoni isikuandmete tervikliku lähenemisviisi teatise ning kõikide teiste õigusakti ettepanekute kohta ning osaleb arutelus, kui see on vajalik ja asjakohane.

- **Stockholmi programmi rakendamine**

Euroopa Andmekaitseinspektor pöörab jätkuvalt eritähelepanu mitmesugustele algatustele, mis on seotud Stockholmi programmi edasise rakendamise vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas, nagu riiki sisenemise ja riigist väljumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi loomine, eeldatav direktiiv reisijate nimekirjade kasutamise kohta õiguskaitse-eesmärkidel ning Euroopa terroristide rahastamise jälgimise programmi kasutuselevõtt.

- **Algatused tehnoloogia valdkonnas**

Euroopa Andmekaitseinspektor kaalub tõsiselt ka tehnoloogia valdkonna algatusi, mis võivad mõjutada eraelu puutumatust ja andmekaitset. Eelkõige jälgib Euroopa Andmekaitseinspektor jätkuvalt digitaalarengu tegevuskavas Euroopa 2020. aasta strateegia selliste infotehnoloogia komponentide rakendamist nagu raadiosagedustuvastus (RFID), pilvandmetöötlus, e-valitsus ja intellektuaalomandi õiguste jõustamine internetis.

- **Muud algatused**

Euroopa Andmekaitseinspektor pöörab tähelepanu kõikidele teistele algatustele, mis võivad märkimisväärselt mõjutada andmekaitset, näiteks **transpordisektoris** (nt turvaskannerite kasutamine lennujaamades, e-liikuvuse pakett) ja suuremahulised andmevahetused, mis võivad toimuda **siseturu infosüsteemis**.

- **Koostöö andmekaitseasutustega**

Euroopa Andmekaitseinspektor annab jätkuvalt aktiivse panuse artikli 29 alusel loodud andmekaitse töörühma tegevusse ja edusse, mõjutab selle tööprogrammi kooskõlas Euroopa Andmekaitseinspektori prioriteetidega, tagab järjepidevuse ja sünergia töörühma ning tema enda seisukohtade vahel ja edendab konstruktiivseid suhteid liikmesriikide andmekaitseasutustega. Teatud failide ettekandjana

juhhib Euroopa Andmekaitseinspektor ja valmistab ette töörühma arvamuste vastuvõtmist.

- **Kooskõlastatud järelevalve**

ELi seaduste järgi vajavad kooskõlastatud järelevalvet Eurodac, tolliinfosüsteem ja 2011. aasta keskpaigast viisainfosüsteem. Euroopa Andmekaitseinspektori oluline eesmärk on tagada kooskõlastatud järelevalvega seotud andmekaitseasutustele tõhus sekretariaat. Kuna Euroopa Andmekaitseinspektor on suuremahuliste IT-süsteemide järelevalvaja, osaleb ta aktiivselt ka nende kooskõlastatud järelevalves ja teeb korrapäraselt turvaauditeid.

Muud valdkonnad

- **Teave ja teabevahetus**

Euroopa Andmekaitseinspektor valmistab ette oma teabevahetusstrateegia läbivaatamise aluse, eelkõige peamiste sidusrühmadega konsulteerides. Seda üldist tegevust täiendab põhiliste teabe- ja sidevahendite mõju sihipärasem hindamine.

- **Sisemine töökorraldus**

2011. aasta põhieesmärgid on sisemise ümberkorralduse lõpuleviimine, uued pingutused tulemuslikkuse juhtimise strateegia läbivaatamise raames ning uute IT-vahendite väljatöötamine ja rakendamine. Eritähelepanu pööratakse ka sisekontrollile ja menetlustele, vahendite paremale jagamisele ning eelarve paremale täitmisele.

- **Ressursside haldamine**

Euroopa Andmekaitseinspektor jätkab vahendite investeerimist juhtumite haldussüsteemi väljatöötamise ja rakendamise. Esmatähtsaks peetakse Euroopa Komisjoniga sõlmitud teenusetaseme kokkulepete lõpuleviimist IT-rakenduste kasutamiseks inimressursside valdkonnas (nt Syslogi kujundamine, Sysper ja lähetuste töötlemissüsteemid).

Euroopa Andmekaitseinspektor

Aastaruanne 2010 — Kokkuvõte

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus

2011 — 12 lk — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95073-83-8

doi:10.2804/2299

KUST SAAB ELI VÄLJAANDEID?

Tasuta väljaanded:

- EU Bookshopi kaudu (<http://bookshop.europa.eu>);
- Euroopa Liidu esindustest või delegatsioonidest. Nende kontaktandmed saab veebisaidilt <http://ec.europa.eu> või saates faksi numbrile +352 2929-42758.

Tasulised väljaanded:

- EU Bookshopi kaudu (<http://bookshop.europa.eu>).

Tasulised tellimused (nt Euroopa Liidu Teataja aastatellimused ja Euroopa Liidu Kohtu kohtulahendite kogumikud):

- Euroopa Liidu Väljaannete Talituse edasimüüjate kaudu (http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm).

EUROOPA
ANDMEKAITSEINSPEKTOR

*EDPS – Euroopa isikuandmete
kaitse valvaja*

www.edps.europa.eu

■ Väljaannete talitus

ISBN 978-92-95073-83-8

9 789295 073838